

קיצור הדף היומי

יום שבת, כ"ג באדר ב' תשפ"ב

יבמות • יט

ואא"ח שלא בעולמו לר"ש -

א. באח אחד שמת ונולד אח, ב. בשנים ולא יבם ולא מת ונולד אח, טעמו: ב'נולד ואח"כ יבם' ואפי' לא ייבם א. יש זיקה ב. זיקה ככנוסה. הקשה ריו"ס: הרי ר"ש מסתפק אפי' ב'זיקה ומאמר', אם ככנוסה! דתנן: ג' אחין נשואין ג' נשים נכריות, מת א', ועשה שני 'מאמר' ומת, **חולצות** ולא מתייבמות, **שממעטים מהפסוק 'זיקת שני יבמין'**, אבל לר"ש: מייבם לאיזו שירצה, וחולץ לשניה,

לא מייבם שניהם - שמא 'ככנוסה היא', וכשני יבמות מבית אחד,

ולא מייבם אחת ופותר שניה - שמא 'אינה ככנוסה', וכב' יבמות מב' בתים.

תירץ אב"י: מה שאמר ר"ש 'זיקה ככנוסה' - ביבם אחד, **ולא בשנים**.

ואף שאר"ש, כלל: כל ש'נולד ואח"כ ייבם' - **לא חולצת ולא**

מתייבמת, וכל ש'ייבם ואח"כ נולד' - חולצת או מתייבמת.

- זה בשני יבמים,

אמנם יקשה: מאי 'כלל'!

ועוד קשה: דג' אחין, שנים נשואין ב' אחיות או אשה ובתה או אשה ובת

בתה או אשה ובת בנה - **חולצות** ולא מתייבמות, ור"ש **פותר** לגמרי,

ד'אשה אל אחותה לא תקח לצרור' כשנעשו צרות לא יהא ליקוחין אף באחת,

ולמה לא ייבם ראשונה שנפלה ראשונה ו'ככנוסה' ותפטר שניה?

תירץ ר"א: כשנפלו בבת אחת, ור"ש כריה"ג שאפשר לצמצם ביחד.

ב. רב פפא: ר"ש חולק רק בסיפא 'ייבם ואח"כ נולד' **ולא ברישא**.

ומיישב: שהרישא **לרבנן**, ו'לא זו אף זו קתני'.

תניא כר' פפא, ותיובתא דרבי אושעיא:

א. ב' אחים, ומת א', **ולא הספיק 'מאמר' עד שנולד אח, ומת**,

ראשונה - יוצאה משום אא"ח שלא בעולמו,

ושניה - חולצת או מתייבמת 'אין זיקה, וכנ"ל,

ב. **עשה 'מאמר' ונולד אח, או נולד אח ועשה מאמר, ומת**,

ראשונה - יוצאה דאא"ח שלא בעולמו, שניה - חולצת ולא מתייבמת,

ר"ש: ביאה או חליצה של אחת פוטרת צרתה,

חלץ לבעלת מאמר לא נפטרה צרה [מפרש],

ג. **כנסה ומת ונולד האח, או נולד אח וכנסה ומת**,

פטורות מהחליצה והייבום,

כנסה ונולד לו אח ומת,

לר"מ: פטורות מהחליצה ומהייבום כמו במקרים הקודמים,

לר"ש: הואיל ומצאה הנולד בהיתר, ולא עמדה עליו שעה אחת

באיסור - מייבם איזו שירצה, או חולץ לאיזו שירצה.

וחילק בבא ג. - אף שלת"ק הדין שוה שפטורות בשניהם -

לומר שר"ש חולק רק באחרון 'ייבם ואח"כ נולד', ולא בראשונים.

ואריכות לשון 'עמד שני לעשות 'מאמר' ולא הספיק עד שנולד'

עמד - מדעתה, ולא הספיק - אלא בעל כרחיה,

ולא כרבי ש'מאמר' קונה ביבמתו בע"כ, שמשוה לביאה דיבמה.

אלא כרבנן שלא קנה, שמשוים לקדושין דעלמא.

ודין 'עשה מאמר ונולד אח, או נולד אח ועשה מאמר, ומת..

שלר"ש: ביאה או חליצה של אחת דהיינו שניה - פוטרת צרתה..!

קאי רק א'עשה מאמר ואח"כ נולד אח' דבנולד ואח"כ מאמר - היא

ערוה [דר"ש הרי מודה בנולד קודם] ופטורה, והשניה חולצת ולא מתייבמת,

וטעם 'חלץ לבעלת מאמר לא נפטרה צרה'.

שצרה 'ודאי', ובעלת מאמר 'ספק', ואין ספק מוציא מידי ודאי.